

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

V. De Eucharistia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

DE CONFIRMATIONIS SACRAMENTO.

TITULUS IV.

§. 1. Materia & forma hujus Sacramenti.

Secundum Sacramentum est Confirmatio, cuius materia est Chrisma confectum ex oleo quod nitorem significat conscientie & balsamo (quod odorem significat bonae famae) per Episcopum benedicto. Forma autem est: *Signo te signo Crucis. confirmo te Christiano salutis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Concil. Florent. in instruct. Arm. de hoc Sacram.*

§. 2. Effectus.

Effectus autem hujus Sacramenti est; quia in eo datur Spiritus sanctus ad robur, sicut datus est Apostolis in die Pentecostes, ut videlicet Christianus audacter Christi confiteatur nomen, *idem Conc. Florent. d. loco, can. 1. & 5, de consec. dist. 5, can. 2, d. dist. 5, Quamvis inquit Melchisedes Papa, continuo d. transiturus sufficiant regenerationis beneficia, vi-*

auris tamen necessaria sunt Confirmationis auxilia. Regeneratio per se salvat mox in pace beati seculi recipiendos: Confirmatio autem armat & instruit ad agones mundi hujus & praelia reservandos, *can. 2, d. dist. 5.*

§. 3. Minister.

Ordinarius Minister hujus Sacramenti est Episcopus, *Concil. Flor. d. loco, Trid. sess. 7, can. 3, de Confirm. can. 3, cum 2, seqq. de consec. dist. 5, cap. Quanto 4, Ext. De consuet. Nam quod simplicem sacerdotem aliquando Confirmationem contulisse accepimus, id plane extraordinarium fuit, ex dispensatione Pontificis, Concil. Flor. d. loco, adde text. in can. 1, dist. 95, & D. Thom. in 3, parte quest. 72, art. 11, ad 1, argum.*

DE EUCHARISTIA.

TITULUS V.

§. 1. Eucharistia quid? Christum ipsum continet.

Tertium Sacramentum est Eucharistia, Latine bona gratia dicta; quod re ipsa Christum contineat, qui est plenus gratia, *can. Multi 84, circa med. I. qu. 1, D. Thom. in 3, parte qu. 73, art. 4, in respons.* Et his verbis recte describitur: Eucharistia est Sacramentum continens sub specie panis & vini, vel alterius eorum, verum corpus & sanguinem Christi, *can. Nos autem 41, cum can. seq. de consec. dist. 2. & Concil. Flor. in instruct. Armen. de hoc Sacram. Concil. Trid. sess. 1, cap. 1, & cap. 3, can. 1. & 3.* Corpus quidem sub specie panis, & sanguinem sub vini specie ex vi verborum: ipsum autem corpus sub specie vini, & sanguinem sub specie panis, animamque sub utraque, vi naturalis illius connexionis & concomitantiae, qua partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexit, non amplius moriturus, inter se copulantur; Divinitatem porro propter admirabilem illam eius cum corpore & anima hypostaticam unionem, *ex Conc. Trid. sess. 13, cap. 3, in decreto de hoc*

Sacram. can. Species, can. Cum frangitur, can. Ante benedictionem cum 3, seqq. de consec. dist. 2, a

§. 2. De materia & forma Eucharistia.

Quare materia Eucharistiae est panis triticeus, & vinum de vite (ut loquitur Concilium Florent. alleg. loco) cui ante consecrationem aqua modicissima admisceri debet, *idem Conc. Flor. d. loco, & can. 1, de consec. dist. 2.* Et haec forma verborum accedente, in corpus & sanguinem Christi transubstantiantur sive convertuntur, *can. Nos autem 41, can. Panis 55, can. Corpus 60, de consec. dist. 2, cap. 1, §. vera Extrav. De summa Trinit. Concil. Flor. d. loco & Trid. c. 4, adde cap. Cum Marcha 7, §. quaevis Extrav. De celeb. Missar. & D. Thom. p. 3, quest. 74, art. 8, in respons. ubi agitur & de conversione aqua.*

§. 3. De ministro hujus Sacramenti.

Et sicut hoc Sacramentum nemo alius conficit quam Sacerdos, *d. §. vera: ita nemo alius pra-*

M m m m

t e r

ter Sacerdotem erogat, *can. Peruenit d. distinct. 2.* Ubi tamen Episcopus & Presbyter abluant, poterit & Diaconus illud conferre, *can. Diaconos 13, dist. 93.* Imò & præseate Presbytero si necessitas cogat, & jubeatur Diaconus, *can. Presento 18, dist. 93.* Religiosè verd absque speciali licentia Presbyteri parochialis vel concessione Summi Pontificis, Clericis aut Laicis hoc Sacramentum administrare non possunt, sub excommunicatione, ipso facto incurrenda, cujus absolutio S. Pontifici reservata est, *cap. 1, De privil. in Clem. b.*

§. 4. De usu Sacramenti.

Et licet olim constitutum esset, ut quilibet (nisi gravioribus criminibus præpeditus) ter saltem in anno, videlicet in festo Paschatis, Pentecostes & Natalis Domini, Eucharistiam sumeret, *can. Etsi 10, de consecr. dist. 2.* hodie tamen eò decursum est per Concilium generale Lateranense, ut sufficiat semel tantum singulis annis in Paschate communicasse: hac tamen comminatione additâ, ut si quis huic communioni se subtraxerit, vivens ab ingressu Ecclesiæ arceri, & mortuus Christianâ sepulturâ carere debeat: nisi forte ex consilio proprii Sacerdotis, rationabili causa suadente, communionem in aliud tempus differendam duxerit, *text. est in c. Omnis utriusque 12, Ext. De poenit. & remiss. Concil. Trid. sess. 13, can. 3, de Sacram. Euchar.*

§. 5. An quis à perceptione Eucharistia rejeiti possit?

Ceterum hic dubitationis est, An Sacerdos accedentem ad perceptionem hujus Sacramenti rejicere possit? Et magis est, non posse; etiamsi sciat Sacerdos eum indignè accedere, *c. 2, Ext. De eff. quod. ord. can. Non prohibeat de consecr. dist. 2.* nisi crimen ejus notorium sit, *can. Pro dilectione 95, d. dist. 2, D. Thom. in 3. part. q. 80, art. 6.* Quamquam ex sententia D. Pauli is, qui manducat indignè, judicium sibi manducet, quod non dijudicet corpus Domini, *1, ad Corinth. 11.*

§. 6. De Eucharistia asservanda pro infirmis.

Ne autem & infirmis hoc Sacramentum desit, Parocho incumbit, ut Eucharistiam semper paratam habeat pro infirmis, eamque fidei custodia & clavibus asservatam; ne sacrilegorum manus eò possint pertingere, *can. Presbyter 93, de consecr. dist.*

2, *Conc. Trid. d. sess. 13, cap. 6, in decreto de hoc Sacram. juncto c. 1, Ext. De custod. Euchar.*

§. 7. De sumptione unius speciei & de oblatione in sacrificio Missæ.

Et quamvis in Ecclesia Dei hætenus receptum & usurpatum sit, ut Sacramentum hoc sub una tantum panis specie Laicis & Clericis non conficientibus, distribuatur, *Conc. Trid. sess. 21, cap. 1, in doctr. de com. & can. 1,* ubi tamen in Sacrificium Deo offerendum est à Sacerdotibus, necesse est utramque speciem simul conjugi & offerri, *can. Relatum cum can. seq. de consecr. dist. 2,* adeò ut si, inchoato Sacrificio, morbo præpeditur Sacerdos, alius ipsi Sacerdos succedere possit, qui cæptum sacrificium peragat, *can. Nihil contra 111, qu. 1.*

§. 8. De sanguine Christi è calice effuso.

De sanguine Christi è calice per negligentiam effuso hoc decretum extat Pii Papæ: Si per negligentiam aliquid de sanguine Domini stilla, verit in terram, lingua lambetur, & tabulata, detur. Si non fuerit tabula, ut non conculcetur, locus corraderetur, & igne consumetur, & cinis intra Altare reconderetur: & Sacerdos quatuordecim diebus pœniteat. Si super Altare stilla, laverit calix, sorbeat Minister stillam, & tribus diebus pœniteat. Si super linteam Altaris, & ad aliud stilla pervenerit, quatuor diebus pœniteat. Si usque ad tertium, novem diebus pœniteat. Si usque ad quartum, viginti diebus pœniteat, & linteamina, quæ tetigerit stilla, & aqua ablutionis sumatur, & juxta Altare recondatur, *text. est in can. Per negligentiam de consecr. dist. 2.*

NOTATIO in Tit. 5.

a Imò & sub qualibet speciei parte, separatione factâ, continetur totus Christus uti declaravit Concil. Flor. d. loco, & Trid. d. sess. 13, can. 3, quo & sectus sententibus anathema dicitur.

b Exceptis Patribus Societatis, Minoritibus & similibus, qui in hac re privilegio muniti sunt, præter festum Paschatis, de quo apud Navar. in Manualic. 21, nu. 25. c. Dicit tamen eum admonere secretò, ne se ingerat communioni, ut in citatis ad marginem locis.